

TÜRK DİL KURUMU
Genel Merkez Kurulu
Tutulması

Başkan Vekili: Genel Sekreter İbrahim Necmi Dilmen,

Ü y e l e r : Besim Atalay, Fuat Köseraif, Ahmet Cevat Ere, Doktor Mehmet Ali Ağakay, Ömer Âsım Aksoy, Kemalettin Kamu.

/Başkan Hasan Âli Yücel, Maarif Vekilliğinde, Kolbaşılardan Hasan Reşit Tankut Cumhuriyet Halk Partisinde meşgul, Naim Onat da rahatsız olduklarından bulunamamışlardır./

G Ü N D E M

- 1.- Geçen toplantı tutulmalarının okunup onanması;
- 2.- Genel Sekreterliğin, Saymanlığın ve Kolların önermeleri;
- 3.- Uzmanlık ve Kütüphane dilemeleri;
- 4.- Gelen kâğıtlar.

K A R A R L A R

1.- Geçen toplantı tutulmaları okunarak olduğu gibi onandı.

2.- Önergeler üzerine görüşüldü :

- a) Anayasanın şimdiki metni ile Redaksiyon Komitesinin ve Kurumun hazırladıkları taslaklar, bütün Sayılarıyla Danıştay ve Yargıtay Üyelerine ve başka Uzmanlara dağıtılmış olduğuna göre Kurum Üyelerinin cevaplarında ne yol tutulması uygun olacağı ve Kurum taslağının

gerekçeleriyle endeksinin bastırılması uygun görülüp görülmeyeceği ve bir de son olağandışı toplantıda soru işareti konulmuş olan kontrol, ilân, imtiyaz gibi kelimeler ve genel olarak Kurum taslağı üzerinde yeniden çalışmalar yapılıp yapılmıyacağı meseleleri üzerinde konuşularak şu kararlara varıldı:

- I. Projeler hakkında herkesten kendi düşüncesi sorulmuş olduğuna göre, istek edenlerin ayrıca cevap yazmakta serbest olmaları tabii görüldü. Şu kadar ki bu soruşturma sonunda birinci ve ikinci taslakların alacakları oy sayısı bir etki yapabileceğine göre, Kurum Üyelerinin ikinci projeye taraftar olduklarını yazmaları daha doğru olacağı da herkesin dikkatine sunuldu.
- II. Genel Sekreterin hazırladığı gerekçelerin çoğaltılıp Üyelere sunulması ve kısa bir zamanda verecekleri ekleme, değiştirme veya çıkarma önermeleri göz önünde tutularak taslak ve endeks ile birlikte bastırılması ve eğer verilen önermelerde yeniden konuşulması gerekli bir şey olursa yine görüşülmesi kararlaştırıldı.
- III. Kelimeler üzerine yeniden bir konuşma açmazdan önce soruşturmanın sonucunun beklenmesi, bununla beraber Üyelerin taslak hakkında herhangi bir düşünceleri olursa buna dair olan notlarını Genel Sekretere vermeleri yerinde görüldü.

b) Kâğıt, kapak, cilt bezi satın almaları ve ihtiyaçları üzerine konuşularak şu kararlar verildi:

- I. İmlâ Kılavuzu'nun yeni basımı için Başvekilliğin buyruktusuyla Matbuat Umum Müdürlüğünden verdirilen yedi ton bobin kâğıdı ile Kırtasiye Müdürlüğünden satın alınan üçbin tabaka kapak kâğıdının satın alınması ve Kılavuzun yeni basımına bir düzeltme ve ekleme cetveli ile yer kalırsa Kılavuz hakkında Başvekilliğin ve Maarif Vekilliğinin genelgelerinin konulması ve yeni basımda

evvelki baskıdan artan iyi kâğıt yeterliğince iyi ve yedi ton kâğıt yeterliğince âdi sayıda baskı yapılması kararlaştırılarak bu işin ileri götürülmesinde Genel Sekretere tam yetke verildi.

Finlândiyadan gelen kâğıtlar alınamaz düşüncesiyle Kırtasiye Müdürlüğünden İzmit fabrikasına ısmarlanmış olan bobin kâğıtlarından Kuruma düşecek 5-6 tonun da satın alınarak saklanması karar altına alındı.

II. Kırtasiye Müdürlüğünden satın alınmış olan beşyüz metre cilt bezi ile elli top mat kaolin ve yüz top mitel kâğıdı ile beşyüz tabaka bristol kartonun satın alınması tasdik ve daha beşyüz metre cilt bezi ile yirmibeş top holç kâğıdı ve beşyüz tabaka bristol kartonun alınması ve İktisat Vekilliğiyle Nazilli fabrikasından cilt bezi alınması hakkındaki işin de takip edilmesi tenzih olundu.

III. Viyanada Kanitz fabrikasından alınması 27.VIII.1941 de toplanan Genel Merkez Kurulunca kararlaştırılmış olan onyed bin lira tutarında kâğıt ve kapakların ısmarlanması için zarurî görülen ve Maarif Neşriyat Müdürlüğüyle Maarif Matbaası ve Kardeş Tarih Kurumu tarafından da kabul edilmiş olan bankaya % 25 nispetinde avans verilmesi ve Gümrük resmiyle harp sigortası ve Türkiyede takas masrafları ile mal Tuna yolundan başka bir yolla gelmek lâzım gelip de tarafımızdan da kabul olunursa yol masrafı farkı Kuruma ait olması şartlarının kabulüyle Neşriyat ve Maarif Matbaası Müdürlükleri ve Tarih Kurumu ile birlikte ve hep bir yolda hareket edilmesi kararlaştırıldı.

c) Divanı Lûgat-it-Türk endeksinin basım fiatı hakkında Alâeddin Kırıl, Ebuzziya ve Cumhuriyet Basımevlerinden alınan örnekler ve fiat önergeleri gözden geçirilerek her üç basımevi enaz 36 lira istemiş olmasına göre Divanın dört cildini basmış olan Alâeddin Kırıl Basımevine işin verilmesi karar altına alındı.

- ç) Bütçenin büro giderleri bölümünde yalnız 43 lira kaldığına ve bu bölümden harcamanın kabarmasına olağandışı olarak tarama fişleri için yaptırılan cilbent gereklerinin bu hesaba konulması sebep olduğuna göre bütçenin beşinci umulmadık giderler ayırımından beşyüz liranın bu bölüme nakli kararlaştırıldı.
- d) Kütüphanenin aşağı kata nakli için yapılan 30 lira masrafın tasdikine ve bir çuha masa örtüsü ile iki dolabın ve üç sandalya yastığının satın alınmasına ve Cumhurbaşkanımızın son ziyaretlerine ait fotoğrafların alınıp büyütülmesine ve bunların ve daha evvelki ziyaretlere ait fotoğrafların çerçeveletirilmesine karar verildi.
- e) Doçent Cevdet Perin'in tercüme ettiği eserin saifesi onbeşer kuruştan Bayan Safiye Erdal'a makine ile yazdırılması tasdik olundu.
- f) Çay ve kahve fiyatlarının artmasına göre Kurumda çay ve kahve kullanımının daraltılması yollarını düşünüp kararlaştırmak işi Sayman ile Kolbaşı Ömer Âsım Aksoy'a havale edildi.
- g) Kadı Bürhaneddin Divanının fotoğrafisi alındığı sırada saifesi onbeş kuruştan bir takım da küçük fotoğraf aldırılması ve Divanı Lûgat-it-Türk tıpkıbasımı ek düzeltme cetvelini yazmış ve İhlâs ve Mülk Süreleri Tefsirleri kitaplarını kopye etmekte bulunmuş olan İhsan Giray'a bu emeklerine karşı toptan 210 lira ücret verilmesi kararlaştırıldı.
- h) Teknik terimler üzerindeki ilk çalışma plânını anlatan Kolbaşı Kemalettin Kamu'nun plânı yerinde görülerek kendisine başarılar dileği gösterildi ve Kolbaşı Fuat Köseraif'in de Etimoloji Kolu işlerine bakmakla beraber Sözlük ve Terim çalışmalarına yardım etmesi yerinde görüldü.

- i) Beraat eden eski Terim Kolbağısı Refet Ülgen'e bir kutlama ve sevinç yazısı yazılması kararlaştırıldı.
- j) Anayasa çalışmalarını sırasında ve bu defa da gerekçeleri ve felsefe terimlerini yetiştirmek üzere çalışma saati dışında geliştirilen işyar ve daktilolara eski kararlar gereğince fazla çalışma ücretleri verilmesi kabul olundu.

3.- Dilergeler üzerine konuşuldu :

- a) Garp Dilleri Başuzmanlığının tercümesini ileri sürdüğü kitapların tercüme plânına alınması ve yapabilecek kimseler bulundukça benzerlerine göre ücret verilmek üzere tercüme ettirilmesi kararlaştırıldı.
- b) Kütüphanenin yeniden alınmasını önerdiği kitapların satın alınmasına ve abonelerinin uzatılmasını ileri sürdüğü dergiler abonelerinin de uzatılmasına karar verildi.

4.- Gelen kâğıtlar üzerine konuşuldu :

- a) Ebüzziya Basimevinin Ekler ve Kökler kitabının iplik dikişliyle ciltlenmesi için istediği forma başına 3,5 liranın ve gönderilecek sekiz sandık kitap için demir çenberli sandık başına lüzumlu gösterdiği 4,5 liranın kabulüne karar verildi.
- b) Profesör Ahmet Caferoğlu'nun Bürhaneddin Basimevinde basılmakta olup on forması basılmış olan kitabı için kendisine yüz ve Basimevine yüzelli lira avans gönderilmesi ve kendisine Kolbaşı Ahmet Cevat Emre'nin lüzum gösterdiği cihetin de hatırlatılması kararlaştırıldı.
- c) Felsefe öğretmeni Mustafa Namık Çankı'nın Laland tercümesi hakkındaki yazısı Kolbaşı Kemalettin Kamu tarafından görüldükten sonra konuşulacaktır.

d) Uzak Dogudaki Turk ve Musluman topluluklariyle ilgilenme isi uze-
rinde Hariciye Vekilliği ile Çunking Elçiliginden gelen yazıla-
rin konusulmasi gelecek toplantiya bırakildi.

Gündemde başka bir sey olmadigindan görüşmelere son veril-
di.

Başkan

Genel Sekreter

Sayman

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Aslı gibidir.

Ferit Levellioğlu *J. C. Wilson*

N.G.